

בבית המשפט העליון

בג"ץ 826/20

לפני: כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט א' שטיין

העותרת: ארגון LEAD מנהיגות - פיתוח מנהיגות צעירה
בישראל

נגד

המשיבים: 1. שר המשפטים
2. רשם המפלגות

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרת: מר אליאב זכאי

פסק-דין

השופטת י' וילנר:

1. עתירה למתן צו על תנאי המורה לשר המשפטים ולרשם המפלגות, הם המשיבים, לבוא וליתן טעם מדוע מונעים הם מבני נוער שטרם מלאו להם 18 שנים לייסד מפלגה, ומדוע לא יתקנו את חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 כך שיותר לצעירים מעל גיל 16 לייסד מפלגה ולרושמה ברשם המפלגות.

2. העתירה הוגשה ביום 30.1.2020, וצויין בה כי ביום 13.1.2020 פנתה העותרת למשיבים בנוגע לסעדים המבוקשים על-ידה, אך פנייתה זו לא נענתה. זאת, כך נטען, חרף הדחיפות הנובעת מסגירתן של רשימות המפלגות לקראת הבחירות הקרובות.

3. לאחר עיון בעתירה באתי לכלל מסקנה כי יש לדחותה על הסף, אף מבלי לבקש תשובה. זאת, בראש ובראשונה, מחמת אי-מיצוי הליכים כדין. אמנם נטען כי העותרת הקדימה ופנתה אל המשיבים עובר להגשת העתירה (מכתב פנייה אשר נכתב כי צורף לעתירה, אך לא כן), ואולם, העתירה שלפנינו הוגשה בחלוף כשבועיים ומחצה בלבד ממועד פנייתה זו. בנסיבות העניין ונוכח הסעד החוקתי המבוקש, פרק זמן מעין זה איננו מספק לשם עמידה בדרישת מיצוי ההליכים המוטלת על העותרת, ודי בכך כדי לדחות את עתירתה (ראו והשוו: בג"ץ 9403/05 מסוף העברת מסמכי מחשבים בע"מ נ' שר האוצר,

פסקה 3 (6.10.2005); בג"ץ 8746/18 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש ממשלת ישראל, שר הבטחון, שר החוץ, שר הבריאות, פסקה 6 (20.3.2019).

בהקשר זה, לא מצאתי ממש בטענת העותרת לדחיפות הכרוכה בעתירתה נוכח מועד סגירתן של רשימות המפלגות, שכן הבחירות לכנסת ה-23 עתידות להתקיים ביום 2.3.2020, ולפי סעיף 57(ט)(1) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, רשימות המועמדים תוגשנה לוועדת הבחירות המרכזית לא יאוחר מהיום ה-47 שלפני הבחירות – הוא יום 15.1.2020. הנה כי כן, פנייתה של העותרת אל המשיבים נעשתה אך יומיים לפני המועד האחרון להגשת רשימות המועמדים לכנסת ה-23, ומשכך ברי כי לא ניתנה למשיבים אפשרות ממשית להשיב לפנייה זו – בחיוב או בשלילה – עד למועד האמור. עוד יצוין כי בעת הגשת העתירה דנן חלף זה מכבר המועד האחרון להגשת רשימות המועמדים לכנסת ה-23, ולפיכך, ככל שהעתירה מבקשת לקיים דיון עקרוני בשאלת הגיל המינימלי לייסוד מפלגה, במנותק ממועד הבחירות הקרוב, הרי שלא מובן מדוע אצה לעותרת הדרך להגיש את העתירה בטרם ניתנה למשיבים שהות מספקת להשיב לפנייתה.

4. בנוסף, יצוין כי יש לדחות את העתירה דנן אף משום שכנסת ישראל לא צורפה כמשיבה לה, וזאת, למרות שהסעד המבוקש בעתירה הוא תיקונה של חקיקה ראשית (ראו: בג"ץ 9356/16 ג'רמן נ' המוסד לביטוח לאומי (12.12.2016); בג"ץ 684/17 אלגם נ' שר האוצר (23.1.2017)).

5. לבסוף, ראיתי להעיר ביחס לסעד המבוקש שעניינו בתיקון חוק המפלגות, כך שהגיל המינימלי לייסוד מפלגה יועמד על 16 שנים, כי בית משפט זה אינו נוהג להעניק סעד של תיקון דבר חקיקה (להבדיל מביטולו) – עניין הוא למחוקק לענות בו (ראו והשוו: פסקאות 116-117 לחוות דעתה של השופטת ע' ארבל ופסקה 43 לחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן בבג"ץ 7146/12 אדם נ' הכנסת, פ"ד סו (1) 717 (2013)).

6. נוכח כל האמור לעיל, העתירה נדחית על הסף.

משלא נתבקשה תגובה, אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ד בשבט התש"ף (19.2.2020).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵטת

שׁוֹפֵט

מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852 ; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il> יכ 20008260_R01.docx